

have været, hvis Regeringens Forslag var blevet vedtaget. Thi som den højtærede Minister bemærkede, har man forandret § 1 saaledes, at der netop ikke skal finde en vedvarende Bonusfordeling Sted, men at Lovforslaget kun skal gælde, foruden det forløbne Fem-Aar — den Periode, hvorom her er Tale — endvidere for 15 Aar, saaledes at det gælder for tre Opgørelser til foruden den, som nu foreligger. Jeg vilde uægtelig have foretrukket Regeringens Forslag, som det forelaa, og vilde have gjort det særlig af Hensyn til, hvad ogsaa den højtærede Minister var inde paa, at det er godt og gavnligt for Statsanstalten at den har en Lov om, at der skal uddeles Bonus, for at man ikke længere i Konkurrencen med den Mangfoldighed af Forsikringsselskaber, der have statutmæssige Bestemmelser om Bonus, skal trække det korteste Straa. Det forekommer mig at være heldigt, naar Statsanstalten faktisk vil uddele Bonus og sikkert ogsaa vil gøre det, efter at den Aarrække er udløben, som denne Lov kommer til at gælde for, at det saa er bestemt, at man en Gang for alle ved, at det vil blive saaledes. Det kan naturligvis afhjælpes paa den Maade, som den højtærede Minister nævnte, nemlig at Regeringen henne i denne Periode, i Løbet af de 20 Aar, for hvilke Lovforslaget i det hele gælder, altsaa i de omtrent 3 Gange 5 Aar, der ere tilbage, og hvoraf allerede noget er forløbet, tager sig paa paa ny at fremsætte Lovforslag derom. Men nogen Skayank er der derved, thi det vil kunne benyttes paa den Maade, at man siger: Det er kun en begrænset Adgang til Bonus, Statsanstalten giver, det gælder kun for en vis Aarrække, andet have vi ikke Sikkerhed for, man ved ikke, hvorledes Lovgivningsmagten vil stille sig til den Tid. Paa den Maade vil der ganske sikkert blive ræsonneret, og det anser jeg ikke for heldigt. — Jeg maa tilstaa, at de Grunde, der, saa vidt jeg ser, ere de eneste, der have været fremme i Folketinget for at indskrænke Loven saaledes, efter min Mening ikke have noget paa sig. I Betænkningen findes der egentlig ikke noget videre om den Sag andet, end at man anser det for at være hensigtsmæssigt, uden at man siger noget nærmere om Grundene dertil. Der er sagt i Betænkningen fra det andet Ting, at man finder det betænkeligt at vedtage en Bonuslov, gældende for ubestemt Tid, og at man formener, at saavel Statens som Anstaltens og Interessenternes Tary bedst ville rammes ved en Lov, gældende for en Periode af

4 Femaar. Men man anfører ingen Grunde, man siger blot, at man skønner saaledes. Saa vidt jeg ved, er det under Forhandlingerne dog kommet frem i det andet Ting, at man mener, det var selve Reglerne om, hvor meget der skal fordeles, og paa hvilken Maade det skal fordeles, man ønskede at have lidt mere fri Hænder over. Men som allerede bemærket af den højtærede Minister, indeholder Regeringens Lovforslag i § 1, 2det Stykke, en Bemærkning om, at for Bonusudbetaling gælder, indtil anderledes ved Lov bestemmes, de nedenfor anførte Regler; saa det var forbeholdt Lovgivningsmagten, selv om man havde vedtaget Regeringens Forslag i den Skikkelse, hvori det fremkom, at komme ind paa Forandringer baade i Henseende til, hvor meget der skal udbetales, og i Henseende til, hvorledes det skal fordeles mellem Interessenterne. Imidlertid er der for mig ikke Anledning til at raade Tinget til at modsætte sig at vedtage Lovforslaget i den Skikkelse, hvori det nu foreligger; det vilde jo være meget betænkeligt paa dette Samlingens fremrykkede Stadium at prøve paa at komme tilbage til det oprindelige Forslag.

Hvad saa angaar Spørgsmaalet om, hvor meget der skal fordeles, kan jeg i det hele henholde mig til, hvad den højtærede Minister bemærkede. Jeg maa fremdrage, at det er det Hovedsynspunkt, hvorfra man i det hele taget er gaaet ud fra Anstaltens Side ved at udarbejde det af Regeringen fremsatte Forslag, at man vil være paa den sikre Side, og det er et meget naturligt og meget rigtigt Standpunkt. Det kan navnlig ogsaa for Rigsdagen ikke være uden Betydning, at der iagttages al mulig Forsigtighed med Hensyn til, hvor meget man uddeler, idet, som bekendt, Staten staar til Ansvar for Opfyldelsen af alle Anstaltens Forpligtelser. Selv om man derfor kunde antage — og jeg tilstaa, at jeg for mit Vedkommende antager — at der kunde uddeles noget mere, end der her er foreslaaet, saa finder jeg dog, at det fuldt vel kan forsvares, at man bliver staaende ved det Beløb, som her er foreslaaet uddelt, altsaa 2¼ Mill. Kr. Jeg tror, det er forsvarligt at gøre det, fordi man derved i særlig Grad tager Hensyn til Statens Garantiforpligtelser og paa den anden Side jo ogsaa maa indrømme, at der ikke tilkommer Interessenterne nogen Ret, nogen juridisk Ret, til overhovedet at faa Bonus, men kun en moralsk Ret, en moralsk Ret, som ganske vist er af nogen Vægt, og som jo ogsaa kommer til sin fulde Betydning og Virksomhed gennem